

Vaarin vapa ei vapise

Lähestulkoon aina kalastusharrastus siirtyy geneettisenä perimänä sukupolvesta toiseen. Isän tai vaarin opastuksella lienee kalakipinä tarttunut useimpien suomalaisten tyttöjen ja poikien syvimpiin ja rakkaimpiin muistoihin. Osa omasta sielustani siirtyi Ahdin huomaan Kokemäenjoen suistovesissä Porissa ja heti perään Joroisten järvillä eteläisessä Savossa. Tuolloin olin nähnyt maailmaa viiden vuoden verran. Yksi silakka ja yksi ahven syyttivät romanssin, jolle ei näy loppua. Oma isäni minut noille ensitreffeille kuskasi.

Aikanaan ohjailin omaa poikaani lähinnä viehekalastuksen pariin. Mutta vain kohtalaisella tuloksella, koska hänestä ei varsinaista kalamiestä koskaan kuoriutunut. Muutamalla ensimmäisellä retkellä oli vähän huonoa tuuria, sillä aina ne suurimmat vonkaleet iskivät isän vieheeseen. Mutta nyt, kun poikani vei esikoistyttärensä järvelle viime kesänä, syttyi siinä paitsi uusi roihu hänen 3-vuotiaaseen tyttärensä, myös vanha kipinä tyttären isään. Juu, ensimmäisellä reissulla kävi niin onnekaasti, että prinsessan onkeen tarttui kylmäkäs ahven ja kun se nousi veneeseen asti lähestulkoon ilman isän ja äidin apua, olikin suvussamme taas uusi kalakärpäsen puraisema jäsen. Isoisänä olen ilahtunut **Sohvin** saamasta tartuntataudista.

En ole huolissani siitä, että netti ja muut ajan villitykset olisivat syytä nuorten kalastajien määrän pienenemiseen notkahdukseen. Antaa heidän touhuta sitä, mikä heitä kiinnostaa ja kehittää. Antaa lasten ja nuorten luoda omia verkostojaan ja hankkia kattavaa tietoa vaikka mato-onginnan syvimmistä synnyistä. Kyllä meidän vanhempien luulisi huomaavan sen sudenhetken, jolloin lapselle on mahdollisuus luoda tilaisuus maistiaisille muuhun kuin uusimpiin tietokonepeleihin ja muodin mukaisiin härpäkkeisiin. Kokeneempien on osattava havaita tuo hetki ja vietävä jälkikasvu nuuhkaisemaan vesiluontoa. Ja parhaassa tapauksessa kokemaan ensimmäisen kalan kiihotus, vanhempien kannustavat keuhut ja viimein odottamaan tulostimessa raksettavaa todistusaineistoa kavereiden nähtäväksi.

Mutta koska kilpailu lasten vapaa-ajasta on kaupallistumisen myötä yltynyt, täytyy meidän vanhojen konkareiden olla tarkkoina, että omaa syöttiä tarjotessamme koukkua ei saa näkyä. Tuon kun muistamme, on meillä edelleen mahdollisuus reimaroida jälkeläisillemme väylä, josta riittää iloa ja eväitä paremman elämän löytämiseksi.

Ja, vielä se pysyy vapa vapisematta vaarinkin kädessä.

Olli Kauhanen

LEHTI vapaa-aika
Olli Kauhanen kalastaja Elokuu 2012

Uistinkalastuksesta ammatiksi

Otse olen pikku pojasta asti uistelut ja virvelöinyt enimmäkseen omaksi iloksi ja tietenkin saadaksemme kalaa ruokapöytään. Kotoisessa kyläyhteisössä kalastus ja ruoka liittyivät erottamattomasti yhteen, ja muistan hyvin, kuinka kylän miehet toisinaan katsoivat hieman karsaasti, kun virvelöin ruohikkoreunoissa haukia. Verkkomiehet pitivät sitä hieman humpuukina.

Vuosien mittaan kalastusalueet laajenivat suuremmille selille ja uistinkalaa meillä syötiin siinä missä muullakin tavalla pyydettyä. Toki verkkopyydytöjä ja katiskaa pidettiin, mutta kenties mieluisimmat kokemukset koettiin pitkäsiimalla, joka matosyötein laskettiin pohjaan hieman ennen auringonlaskua ja käytiin kokemassa hyvin varhain aamulla.

Pitkäsiima oli kaiken kalan pyydys, josta saatiin niin särjet kuin ahvenetkin, mutta monesti oikeaan paikkaan laskettu siima palkitsi komeillakin lahnoilla, jotka olivat tuolloin arvostettua saalista. Myös säyneitä saatiin, ja tietenkin haukia, jotka olivat nielaisheet matokoukkuun sattuneen särjen tai ahvenen suihin. Selkävesiltä toisinaan kuhiakin oli saaliina, mutta harvemmin suuria, kehumisen arvoisia kuha-saaliita saimme, jollaisista sotien jälkeiset kalanpyytäjät kertoivat.

Uistinkalastuksesta tuli syystä tai toisesta mieluisin harrastukseni, joka on vienyt mukanaan, olinpa pohjoisessa tai etelässä. Tavallaan uistelusta on tullut välillisesti myös osa ammattia, sillä monesti huomaa kertovani kalapakinoissa tai kirjoissani rakkaasta harrastuksesta. Monelle kalastusoppaalle uistinkalastus on muodostunut sen sijaan varteenotettavaksi tulonlähteeksi. Jokunen vuosi sitten muutamasta kalastusalan ammattilaisesta on kehkeytynyt asiantunteva ammattikunta, joiden veneissä voi huoletta mennä vesille.

Uusinta uistelun ammattikalastuspuolella olen kohdannut viime vuosina, kun laskurampille porhalsi uisteluvene, jonka miehistö lappoi laiturille useita jäähielboxeja kalaa. Samalla toinen kehaisi, että jokunen tuhat kiloa pääasiassa haukea ja kuhaa on tältä selältä lähtenyt alkukesän aikana, ja nyt vene siirretään seuraavalle selälle. Kalatukkuri kuulemma kävi sovittuna aikana hakemassa kalat, joten jatkokäsittelykään ei ole ongelma. Toinenkin ammatikseen uistelukaloja tuova porukka oli kuulemma selältä tulossa. Ammattikalastaja, joka ennen pyrki pyytämään kalat verkoilla, on siirtynyt uisteluveneen ratiin taakse. Näin aika muuttuu; verkot naulaan ja uistinvene vesille...!

Matti Kettunen